

Білоцерківський національний аграрний університет
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ДОВКІЛЬНЕ ПРАВО» Галузь знань - D «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність - D8 «Право» Освітня програма - «Право»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	8
Форма контролю	залік
Мова викладання	Українська
Профайл викладача 	Обіух Наталія Михайлівна Посада: доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Науковий ступінь: кандидат юридичних наук Робоче місце: навчальний корпус № 6 (б-р Олександрійський, 96), 28 каб. (кафедра цивільно-правових дисциплін). E-mail: nataliya.obiiukh@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій
Опис дисципліни	Дисципліна «<i>Міжнародне довкілляне право</i>» належить до вибіркового компоненту освітньої програми та розроблена для студентів, зацікавлених у вивченні проблем охорони навколишнього природного середовища. Навчальна дисципліна «<i>Міжнародне довкілляне право</i>» передбачає вивчення передумов і порядку формування міжнародно-правових засад охорони довкілля, вивчення джерел і принципів охорони довкілля в міжнародному екологічному праві, екологічних прав і обов'язків громадян за міжнародним законодавством, ролі міжнародних екологічних організацій, охорони біологічного різноманіття, поводження з відходами, попередження змін клімату в міжнародному екологічному праві, правової охорони довкілля під час збройних конфліктів, відповідальності в міжнародному екологічному праві.
Передумови для вивчення дисципліни	Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Теорія держави і права», «Міжнародне право», «Екологічне право», вивчених на попередніх курсах.

Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів знань щодо особливостей міжнародно-правової охорони довкілля; вивчення ними основних міжнародних договорів, які регулюють відносини у сфері охорони навколишнього середовища у світі та використання природних ресурсів, що мають міжнародне значення; засвоєння міжнародно-правових принципів захисту екологічних прав громадян; ознайомлення з найбільш актуальними теоретичними та практичними питаннями, що виникають в процесі правової охорони довкілля на міжнародному рівні.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи Zoom, GoogleMeet, e-mail, мобільні додатки Viber, Telegram. Студенти отримують індивідуальні консультації у засвоєнні навчального матеріалу
Очікувані результати навчання	ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності. ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. РН 23. Застосовувати норми земельного, аграрного та екологічного законодавства для вирішення складних спеціалізованих задач у сфері природокористування та господарської діяльності
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Загальні положення міжнародного екологічного права 1.1. Поняття та предмет міжнародного довкілля права. 1.2. Становлення і розвиток міжнародного довкілля права. 1.3. Принципи міжнародного права у сфері захисту довкілля. 1.4. Джерела міжнародного права у сфері захисту довкілля. 1.5. Міжнародний захист екологічних прав людини. 1.6. Відповідальність у міжнародному праві захисту довкілля. 1.7. Міжнародні екологічні організації. Змістовий модуль 2. Міжнародне право в окремих галузях охорони довкілля Тема 2.1. Міжнародно-правове регулювання зміни клімату. Тема 2.2. Правове регулювання трансграничного забруднення. Тема 2.3. Правова охорона довкілля під час збройних конфліктів. Тема 2.4. Правове регулювання поводження з небезпечними відходами. Тема 2.5. Охорона морського середовища у міжнародному екологічному праві. Тема 2.6. Використання природних ресурсів континентального

	шельфу та виключної (морської) економічної зони у міжнародному екологічному праві. Тема 2.7. Охорона біорізноманіття у міжнародному екологічному праві.																													
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, ілюстративно-роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться з використанням презентацій, кейс-методів, ділових ігор, виконанням різних типів практичних завдань як індивідуальних, так і в мінігрупах. При виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань (написання есе та підготовки презентацій), а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод із додержання вимог академічної доброчесності.																													
Види контролю та критерії оцінювання	Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (ситуаційних, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального науково-дослідного завдання. Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань. Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="4">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td>Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td><td></td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E		35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS			За національною шкалою																										
		іспит	залік																											
90–100	A	Відмінно	Зараховано																											
82–89	B	Добре																												
75–81	C	Задовільно																												
64–74	D																													
60–63	E																													
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																												
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																												
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).																													

Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Екологічне право України. Загальна частина : підручник / М. В. Краснова, Ю. А. Краснова. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2021. 191 с.
2. Екологічне право : підручник / А. П. Гетьман та ін.; за заг. ред. А.П. Гетьмана. Харків : Право, 2021. 552 с.
3. Екологічне право: підручник / [А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, Є. П. Суєтнов та ін.]; за ред. А. П. Гетьмана; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2024. 1008 с.
4. The Oxford Handbook of International Environmental Law / Edited by J. Peel, L. Rajamani. United Kingdom: Oxford University Press, 2021.
5. Fitzmaurice, M., Brus, M., & Merkouris, P. (2021). *Research Handbook on International Environmental Law*. (2nd ed.) (Research Handbooks in International Law). Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781786439710>
6. The Oxford Handbook of Comparative Environmental Law / Edited by E. Lees & J.E. Vinuales. London: Oxford University Press, 2019. 1328 pp.

Додаткова література:

1. Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням: Організація Об'єднаних Націй (Базель, 22.03.1989 р.); ратифікована Законом України № 803/XIV від 01.07.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_022#Text
2. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку від 14 червня 1992 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text
3. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція) від 25 червня 1998 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text
4. Паризька угода (Угоду ратифіковано Законом України № 1469-VIII 14.07.2016 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_l61#Text
5. Конвенція про транскордонний вплив промислових аварій: Організація Об'єднаних Націй (Хельсінкі, 17.03.1992 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_262#Text
6. Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті : Європейська економічна комісія ООН (19 лютого 1991 р.); ратифікована Законом України № 534-XIV від 19.03.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_272#Text
7. Конвенція про охорону біологічного різноманіття: Організація Об'єднаних Націй (Ріо-де-Жанейро, 05.06.1992 р.); ратифікована Законом України № 257/94-ВР від 29.11.1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_030#Text
8. Картахенський протокол про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття: ратифікована Законом України № 152-IV від 12.09.2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_935#Text
9. Конвенція з морського права: Організація Об'єднаних Націй (10 грудня 1982 р.); ратифікована Законом України від 03.06.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/728-14#Text>
10. Конвенція про охорону та використання транскордонних

	водотоків та міжнародних озер: Європейська економічна комісія ООН (17 березня 1992р.); ратифікована Законом України від 01.07.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/801-14#Text
--	---